

Školitelský posudek k diplomové práci Bc. Adély Beckové "Struktura hudby a časová percepce"

Diplomová práce byla se zaměřuje na percepci času v hudbě. Navazuje na bakalářskou práci „Percepce času v hudbě“, kterou diplomantka úspěšně obhájila na katedře psychologie FF UK. Diplomová práce byla vypracována ve spolupráci s Národním ústavem duševního zdraví. Tento výzkum byl realizován v rámci grantových projektů VS FF UK 2019 (jehož je diplomantka řešitelkou), a GAČR č. 19-15728S.

Po formální stránce je práce členěna standardním způsobem, obsahuje teoretickou rešerši a vlastní experimentální část. Má 111 stránek, plus přílohy, které vhodně ilustrují použité metody.

V teoretické části se diplomantka zaměřuje jednak na úvod do teorie hudby, kde představuje termíny a jevy, se kterými dále operuje, jednak sumarizuje současné nejvlivnější teorie týkající se časové percepce. Soustřeďuje se také na propojení obou oblastí - na časovou percepci ve vztahu k hudbě.

I když rozsah práce nedovoluje obsáhnout veškerou problematiku na toto téma, autorka vybírá relevantní poznatky a uspořádává je do logického celku. Práce je tak přístupná jak pro čtenáře z oboru psychologie a kognitivních věd, tak pro odborníky zabývající se hudební teorií, přičemž přináší relevantní informace pro čtenáře z obou oblastí výzkumu.

Práce je psaná čitelně a jen s naprostým minimem překlepů a chyb. Diplomantka také použila značné množství literárních zdrojů, které korektně cituje.

V empirické části se autorka pohybuje v doméně tkzv. intervalového časování, které (na rozdíl od cirkadiálních rytmů a milisekundového časování) je pod kognitivní kontrolou a souvisí úzce s pracovní pamětí, pozorností, ale i s komplexnějšími fenomény jako sebeuvědomování.

Autorka se soustřeďuje na časování v subsekundové škále, jako metodiku používá reprodukci intervalu. Experiment samotný se snaží postihnout několik jevů, které se v souvislosti s hudbou a časovou percepcí objevují. Konkrétně se diplomantka zaměřuje na iluzi plného a prázdného intervalu, iluzi rozděleného času a vliv výšky tónu na vnímání délky intervalu. Zkoumá také případné interindividuální rozdíly a možnou souvislost přesnosti časových odhadů a hudebních schopností participantů.

Metodika je uvedena přehledně, jsou použity korektní statistické postupy a výsledky jsou náležitě diskutovány, včetně možných limitací. Kód experimentu vytvořila diplomantka a volně ho zpřístupnila, což odpovídá současným publikačním a výzkumným standardům.

Autorka demonstruje několik nálezů: Plné intervaly byly hodnoceny jako subjektivně delší než prázdné intervaly stejné objektivní délky. Intervaly vyplněné pravidelnými tóny v legatu a ve staccatu byly hodnoceny jako subjektivně delší než plné a prázdné intervaly stejné objektivní

délky. Verze stimulů s vyšší tónovou výškou byla hodnocena jako subjektivně delší než verze s nižší tónovou výškou.

V průběhu řešení diplomové práce diplomantka jednoznačně prokázala schopnost zpracovávat odbornou literaturu, provádět a vyhodnocovat experimenty a kriticky interpretovat výsledky.

Nejen, že provedla řadu experimentů, které vyžadovaly značné úsilí a organizační schopnosti, připravila také samotný design experimentů, osvojila si schopnost pracovat s platformou PsychoPy a statisticky zpracovávat výsledky. Projevila tak nadprůměrnou míru samostatnosti, pečlivosti a kritického myšlení, která je nezbytná pro úspěšnou výzkumnou práci. Díky precizní přípravě experimentu a náběru dat doufáme, že bude možné zpracovat tento experiment do publikace v časopisu s IF.

Diplomovou práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a hodnotím stupněm výborně.

RNDr. PhDr. Tereza Nekovářová, PhD.

Národní ústav duševního zdraví, Klecany

Katedra zoologie, Přírodovědecká fakulta UK